

**ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у лютому 2022 року**

*(оглядова довідка за матеріалами
преси, інтернету та неопублікованими документами)*

До 24 лютого у нашій країні вирувало культурне життя. Українські та закордонні митці давали концерти, проводили виставки, знімали фільми, планували майбутні спільні проєкти... Однак повномасштабне вторгнення росії в Україну обірвало звичний плин подій. Час різко розділювався на «до» та «після». Орда ХХІ століття принесла на нашу землю розруху, біль і смерть. Під прицілом ворога опинилася і тисячолітня українська культура. Загарбники нищать наші культурні пам'ятки, музеї, театри, церкви, вбивають українських митців... За цих обставин Україна як ніколи потребує дієвої підтримки, в тому числі від міжнародної культурної спільноти. Чи можливе мистецтво поза політикою після бомбардувань та ракетних ударів по Києву, Маріуполю, Харкову, Чернігову та десятках інших українських міст? Чи можна взагалі говорити про культуру російського народу після звірств російської армії та заяв російського керівництва про намір «стерти національну ідентичність українців»? Чи здатні міжнародні інституції ефективно виконувати покладені на них завдання із забезпечення миру? Міністерство культури та інформаційної політики України закликала накласти на російську федерацію культурні санкції: скасувати всі проєкти, до яких причетна росія, та проєкти, які мають фінансування російського походження; заборонити роботу російських культурних центрів на території держав-партнерок; вилучити з наглядових рад та культурних альянсів громадян рф, відмовитися від їхнього спонсорства та організаційної підтримки; скасувати участь росії у міжнародних фестивалях, виставках, форумах та мистецьких подіях; припинити співпрацю з митцями, які відкрито підтримують путінський режим; унеможливити висвітлення російської культури в мас-медіа тощо.

Окремі закордонні інституції та митці не стали зволікати зі своєю відповіддю та висловили свою підтримку вже у перші дні війни. Зокрема 24 лютого платформа *YouTube* (США) заблокувала в Україні низку російських пропагандистських телеканалів, а з 11 березня канали російських ЗМІ заблоковано по всьому світу. Недоступними стали «Первый канал», «5 канал», «НТВ», «ГНТ», «РТ», «Россия 1», «Россия 24», «Москва 24», «60 минут» та канали медіагрупи

«Россия сегодня». Своєю чергою стрімінговий сервіс *Netflix* (США) заблокував мовлення 20-ти російських федеральних каналів. Метрополітен-опера і Карнегі-хол в Нью-Йорку (США), Королівська опера в Лондоні (Велика Британія), Театр «Ла Скала» (Італія), Мюнхенська філармонія (Німеччина), Роттердамський філармонійний оркестр (Нідерланди) та концертний зал *Musikset Aarhus* (Данія) розірвали контракти з російськими митцями, які підтримують політику путіна. Європейська кіноакадемія беззастережно засудила війну і приєдналася до масштабних глобальних санкцій проти росії, зокрема у бойкоті російських фільмів. Американський режисер і актор, лауреат премії «Оскар» Шон Пенн прибув 24 лютого до Києва, щоб достовірно зафіксувати всі події, які зараз відбуваються в Україні, та донести світові правду про вторгнення росії в Україну. Солідарність із Українським ПЕН та підтримку на адресу України у боротьбі за свободу та самовизначення висловили національні ПЕН-центри Франції, Польщі, Румунії та Грузії. Рада опікунів Премії миру німецької книжкової торгівлі та Німецька асоціація видавництва і книгорозповсюджувачів оприлюднили звернення, в якому закликали росіян зупинити війну. Його підписали також Франкфуртський книжковий ярмарок, *MVB* та *mediacampus frankfurt*. Крім того, орієнтовно 350 діячів культури та політиків Німеччини, зокрема й лауреатка Нобелівської премії з літератури Герта Мюллер, підписали заяву на підтримку України та виступили проти дій російської федерації ще до повномасштабного вторгнення (заяву опубліковано в щоденній газеті *Der Tagesspiegel* від 4 лютого). Також нашу країну підтримали письменники Стівен Кінг і лауреат Пулітцерівської премії Brent Steyplz (США), Вільям Гібсон (Канада), голлівудська акторка та посол доброї волі ООН Анджеліна Джоулі, актори Джим Керрі та Раян Рейнольдс (Канада – США), акторки українського походження Віра Фарміга (США) та Кетрін Винник (Канада), кінорежисери Роберт Вайд (США) і Девід Ферніш (Канада), співачки Шер і Мадонна (США), тенор Поль Гоглер (Франція) та багато інших митців.

В Україні

1 лютого, під час перебування в Україні з робочим візитом, прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон відвідав Національний заповідник «Софія Київська». Його супроводжували президент України В. Зеленський, міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко і генеральна директорка заповідника Н. Куковальська. Гостеві провели екскурсію, особливу увагу під час якої було зосереджено на зв'язках Британії та України-Руси. Зокрема Борис Джонсону показали родовід її королівської величності Єлизавети II, який походить від молодшого сина Анни Ярославни і Генріха I – Гуго. Генеалогічна спорідненість руського та англійського престолів простежується також через постать Едварда Вигнанця, сина короля Англії Едмунда Залізноїбокого. Приблизно у 1040 році Едвард одружився з київською князівною Агатою (Агафією), яка, ймовірно, була дочкою або сестрою Ярослава Мудрого. Сина Едварда та Агати, Едгара Етелінга, проголосили королем Англії, однак він не був коронований і визнаний, а донька Маргарита стала королевою Шотландії та нині вважається небесною покровителькою цієї країни. Також Борис Джонсону пока-

зали віднайдене у соборі англomовне графіті «Robert Willer». Його відносять до періоду перебування у Софії в XVII ст. князя Радзивіла, при дворі якого жило багато шотландців і англійців. Прем'єр-міністр Великої Британії залишив автограф у книзі для почесних гостей і запевнив, що для нього було великою честю відвідати Софійський собор.

3 лютого Україну з офіційним візитом відвідав президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган. У рамках забезпечення культурної складової події в Маріїнському палаці було організовано виставку турецької зброї та спорядження XVII–XVIII ст. До підготовки експозиції долучилися Національний музей мистецтв ім. Б. та В. Ханенків, Національний музей історії України та Львівський історичний музей. Того ж дня перші леді Туреччини та України Еміне Ердоган і О. Зеленська презентували в Національному заповіднику «Софія Київська» аудіогід турецькою мовою – оглядову екскурсію цією пам'яткою. Це пілотний проєкт Держагентства розвитку туризму України й Турецької агенції зі співробітництва та координації (ТІКА), який було реалізовано за сприяння Міністерства культури та інформаційної політики України та Національного заповідника «Софія Київська». Також Еміне Ердоган відвідала в Києві кримськотатарський культурно-просвітницький центр «Кримська родина» та ознайомила із діяльністю організації, спрямованою на збереження національної ідентичності кримських татар. Зокрема із проєктами та різними заходами центру, що здійснюються за підтримки та сприяння турецьких державних організацій ТІКА та УТВ.

У рамках офіційного візиту до України 8 лютого голова Рійгікогу Естонської Республіки Юрі Ратас разом із парламентською делегацією відвідав Національний заповідник «Софія Київська». Гості оглянули пам'ятку у супроводі генерального директора заповідника Н. Куковальської. Також представники естонської делегації побувала в Національному музеї Голодомору-геноциду, де вшанувала пам'ять мільйонів жертв штучного голоду біля скульптури «Гірка пам'ять дитинства».

28 лютого в онлайн-форматі було підписано Декларацію про наміри співробітництва в рамках «Люблінського трикутника» між Міністерством культури та інформаційної політики України, Міністерством культури Литовської Республіки та Міністерством культури та національної спадщини Республіки Польща. Підписантами виступили міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко, міністр культури та національної спадщини Польщі Пйотр Глинський та міністр культури Литви Сімонас Кайрис. Це допоможе розширити рамки співпраці між країнами, створить додаткові умови для реалізації спільних проєктів, розвитку культурних маршрутів між країнами, а також імплементації інших ініціатив у сфері культури. Крім того, підписана декларація визнає російську федерацію країною-агресором, що веде відкриту війну проти України, та засуджує дії РФ, що загрожують культурній спадщині та культурним цінностям України. Тож Литва та Польща пообіцяли вживати всіх можливих зусиль для виключення Росії з міжнародних організацій, комітетів і програм у сфері культури та інформаційної політики, зокрема ЮНЕСКО.

23 лютого у Національному Заповіднику «Софія Київська» відбулися пам'ятні заходи присвячені вшануванню Інгігерди – принцеси Шведської, ве-

ликої княгині України-Руси, дружини Князя Ярослава Мудрого. Серед гостей заходу – Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Швеція в Україні Тобіас Тибберг, який звернувся до присутніх із промовою про вплив своєї країни на історію нашої держави, та директор історичного музею в Сигтуні Тед Хессельбом (провінція Уппланд, Королівство Швеція), який підготував доповідь про перстень київської княгині з фондової колекції свого музею та інші маловідомі факти з життя Інгігерди.

З нагоди Нового року за китайським календарем Посольство Китайської Народної Республіки в Україні за підтримки Державного агентства розвитку туризму України організувало онлайн-виставку «Цинь – минуле та сьогодення Теракотової армії», що охоплює історію виявлення та створення Теракотової армії та представляє її художню унікальність за допомогою сучасних інноваційних технологій. Виставка діяла з 1 лютого до 30 квітня. Також з ініціативи китайського посольства 30 та 31 січня будівлю КМДА підсвітили тематичною відеопроекцією, присвяченою Новому Року за китайським календарем та Зимовим Олімпійським іграм, які цьогоріч приймав Пекін.

За кордоном

24 лютого перед посольством росії у Варшаві (Польща) та 26 лютого поряд із Бранденбурзькими воротами у Берліні (Німеччина) пройшли акції «Україна, 5-та ранку». Їхнім осердям стала інсталяція у вигляді 11 зламаних дверей, які символізують зламані людські життя, розбиті авіаударами, «Градами» і танками, а також двері домівок, які мільйони українців залишили, щоб врятуватися. Заходи відвідали політики, громадські лідери, діячі культури та небайдужі громадяни, які вирішили підтримати Україну у ці важкі часи. Міжнародна акція розпочалася 21 лютого у Києві і початково називалася «Крим, 5-та ранку». Вона мала на меті привернути увагу громадськості до кримських політ'в'язнів у рамках Тижня спротиву окупації Криму, однак із повномасштабним вторгненням росії загроза окупації та її наслідків перекинулися на всю Україну. Проект «Крим, 5-та ранку» реалізується в межах Кримської платформи та втілюється Українським інститутом, Міністерством закордонних справ України та театральною групою «Долмен» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

День єднання

В Україні

16 лютого на фоні загрози повномасштабного вторгнення росії Указом Президента України було започатковано День єднання. Цього дня послы крайн-членів Європейського Союзу поклали квіти до Стіни пам'яті загиблих за Україну біля Михайлівського собору у Києві. «Ми єдині в тому, щоб віддати шану всім, хто загинув у війні проти агресора, починаючи з 2014 року», – написав у соціальних мережах глава Представництва ЄС в Україні Матті Маасікас.

За кордоном

Міністр закордонних справ Великої Британії Ліз Трасс наголосила, що її країна залишається непохитною у підтримці України, а будівлю МЗС у Лондоні підсвітили у кольори українського прапора.

Грузинські діячі культури, серед яких – актор та співак Вахтанг Кікабідзе (виступив ініціатором), співачка Ніно Катамадзе, режисерки Кеті Мачаваріані та Саломе Джаші, разом із політиками, спортсменами та громадськими діячами своєї країни записали відеозвернення українською мовою до Дня єднання.

День пам'яті Героїв Небесної Сотні

В Україні

20 лютого в Національному музеї Революції Гідності французькі митці презентували свої твори, присвячені подіям 2013–2014 років. Це вистава «Майдан Inferno» від режисера Клемана Перетятка за п'єсою Неди Нежданої та стрічка Елі Траппа «Ольга» (Швейцарія – Франція), яка отримала нагороду за найкращий сценарій від спільноти письменників та композиторів *SACD* ювілейного 60-го «Тижня критики» у Каннах.

До 8-х роковин розстрілів на Майдані 20 лютого у Львівській національній філармонії відбувся концерт «Requiem. Пам'яті Небесної Сотні». «Реквієм» А. Дворжака пролунав у виконанні Поля Гоглера (Франція), С. Соловій, З. Кушплер та Ю. Гадзецького (Україна) у супроводі Галицького академічного камерного хору та Академічного симфонічного оркестру Львівської національної філармонії ім. М. Скорика.

За кордоном

Українці світу вшанували пам'ять Героїв Небесної Сотні, долучившись до тихої акції «Ангели пам'яті – 2022». Пам'ятні заходи, зокрема, провели у Парижі (Франція), Берні (Швейцарія), Варшаві (Польща), Вільнюсі (Литва) та Будапешті (Угорщина).

Вшанування пам'яті

В Україні

18 лютого до 70-річчя від дня народження американського історика, дослідника Голодомору Джеймса Мейса у Києві відбувся публічний діалог «Запалена свіча», організований Інститутом дослідження Голодомору Національного музею Голодомору-геноциду та Університетом менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України. У заході взяли участь українські дослідники, колеги Дж. Мейса та вдова історика Н. Дзюбенко-Мейс. Під час події, зокрема, було представлено два проекти авторства члена Спілки художників України В. Кореня – скульптуру Дж. Мейсу та артоб'єкт на честь загальнонаціональної акції «Запали свічку», ініціатором якої був дослідник. А 23 лютого Н. Дзюбенко-Мейс передала Національному музею Голодомору-геноциду особисті речі свого чоловіка. Це документи, книжки, фотопортрети, періодичні видання, матеріали конференцій, у яких брав участь історик, та статті з його прав-

ками і примітками. Варто зазначити, що саме Дж. Мейс запропонував концепцію дослідження Голодомору як геноциду українського народу.

За кордоном

11 та 12 лютого в Парижі, у Соборі Святої Трійці (*Eglise de la Sainte Trinite*), відбулася світова прем'єра твору для симфонічного оркестру, хору та сопрано «De Profundis», присвяченого пам'яті співака і воїна, Героя України Василя Сліпака. Автор музики – сучасний бразильський композитор Антоніо Сантана, котрий живе й працює у Франції. Своєрідною прелюдією до його опусу стала увертюра для оркестру і хору Людвіга ван Бетховена «Руїни Афін». Твори прозвучали у виконанні оркестру та хору *Francais d'Oratorio* під орудою Жан-П'єра Ло Ре. Прем'єру відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол України у Франції В. Омельченко, представники Українського культурно-інформаційного центру в Парижі, який носить ім'я В. Сліпака, та брат Василя – Орест Сліпак.

Дні культури

В Україні

11 та 12 лютого в Тернополі у рамках реалізації проєкту «Пізнаймо один одного – українці в Сувалках, поляки в Тернополі» проведено Дні польської культури. Під час форуму діяло бібліотечне містечко, де було представлено книги українських та польських авторів; відбувся перегляд вистави «Гормон кохання, або Тестостерон» польського режисера, актора і сценариста Анджея Сарамоновича; організовано фотовиставку «Відкрий для себе місто Сувалки», майстер-класи та частування стравами польської кухні. Організаторами події виступили Тернопільська міська рада, Польський центр культури та освіти ім. М. Кромпця в Тернополі та Публічна бібліотека ім. М. Конопницької в Сувалках за підтримки Генерального консульства Республіки Польща у Луцьку.

За кордоном

19 лютого у Будапешті відбувся День української культури в Угорщині. У програмі свята – концерт за участі українських музикантів Угорщини та запрошених гостей з України і виставка виробів «Творіння рук, душі та серця», організована Жіночим клубом «Горлиця» при Центрі української культури.

Закордонне українство

В Україні

До Міжнародного дня рідної мови, який щорічно відзначається 21 лютого, Постійне представництво України при ООН у співпраці зі Світовим Конгресом Українців провело конкурс з метою популяризації української мови за кордоном та її підтримки серед закордонного українства. Учасникам запропонували написати есе на тему «Якби я був/була головою Генеральної асамблеї ООН». За результатами оцінювання перше місце посіла робота 15-річної Ярини Холод з міста Трой штату Нью-Йорк, друге – 17-річної Марії Кардаш з Феєрфілда, Нью-Джерсі, третє – Гавриїла Лози з Дженкінтауна, Пенсильванія (США). Кон-

курсанти зосередилися на темах російської загрози міжнародному миру та безпеці, зміни клімату, екології, подолання бідності, гендерної рівності, реформування ООН.

24 січня – 6 лютого Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» провів у режимі онлайн XVI Міжнародну школу україністики «Крок до України». Цьогоріч її студентами стали представники української діаспори та зацікавлені іноземці з Казахстану, Німеччини та Японії. Упродовж двох тижнів інтенсивного навчання учасники не лише вивчали українську мову, а й активно практикували мовлення, дізнавалися більше про українську культуру, історію та сучасність.

Також Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» підготував і презентував дослідження «Українці Туреччини: суспільство, ідентичність, майбутнє», над яким команда працювала впродовж 2021 року. У межах дослідження описано типовий портрет українського мігранта у Туреччині, проаналізовано причини й особливості міграційного процесу, виклики та проблеми інтеграції українських мігрантів у цій країні, загострено увагу на проблемах збереження національної ідентичності та її трансформації, процесах утворення громад українців, підтримці зв'язків мігрантів з Україною, а також візії їхнього майбутнього й перспектив громади.

За кордоном

10 лютого у Латвії завершилося формування загальнолатвійської української діаспорної організації – Конфедерація українців Латвії «Віче». Нову організацію українців зафіксовано у Державному реєстрі юридичних осіб Латвії. Серед її засновників – Товариство Українсько-Латвійської дружби (м. Юрмала), Латвійсько-Українське молодіжне товариство «Вектор Європа» (м. Рига), Центр української культури «Джерело» (м. Єлгава), Ризький український народний театр та Український центр молоді і дітей в Латвії (м. Рига). «Віче» слугуватиме меті об'єднання українських патріотичних організацій Латвії, пропагуватиме підтримку територіальної цілісності та суверенітету України в умовах збройної агресії росії проти України; популяризуватиме вивчення української історії, мови, культури та традицій, а також відродження та розвиток традицій етносів України; сприятиме створенню відповідних умов для забезпечення виховання молоді в українських традиціях тощо.

10 лютого історик і дослідниця Олеся Хромейчук (Україна – Велика Британія) презентувала в Українському культурному центрі у Лондоні свою книгу «Втрата. Історія мертвого солдата, розказана його сестрою», написану на основі особистого досвіду втрати авторкою на війні в Україні свого брата. Розповідь написано у мемуарно-есеїстичному жанрі та видано німецьким видавництвом «ibidem-Verlag» у серії «Українські голоси» під загальним керівництвом доктора філософії з політичних наук Андреаса Умланда. Всі кошти, зібрані під час заходу, підуть на університетські стипендії для ветеранів російсько-української війни в рамках проекту *British-Ukrainian Aid* «Реінтеграція через освіту».

Оголошено лауреатів III Міжнародної літературно-краєзнавчої премії ім. А. Тесленка, засновниками якої є Товариство «Опір Західної України» (м. Прага, Чеська Республіка) та Міжнародний незалежний чесько-український літературний часопис «Мандрівник». У 2021 році премією вирішено відзначити помертні письменників-класиків, які своїм життям і творчістю долучилися до збереження, відновлення та популяризації української мови і літератури в Україні та в еміграції. Серед переможців – Богдана-Марія Світлик (1918–1948), Іван Овечко (1920–2002) та Василь Барка (1908–2003).

Музика В Україні

3 і 4 лютого у Київському національному академічному театрі оперети відбулися концерти міжнародного проєкту «10 тенорів», започаткованого у 2018 році українським театром і польською концертною агенцією Ярослава Брусса у рамках культурної співпраці між Україною та Польщею. Цьогоріч оновлену програму представили найкращі тенори Польщі, Грузії та України: Бартош Кучік, Маріуш Рута (Польща), Бадрі Адамія (Грузія), М. Гуменний-Петрівський, М. Дімов, Д. Кифорук, О. Островський, Д. Фощанка, В. Холкін і П. Челялі (Україна). Запрошеними гостями заходу стали Надзвичайний і Повноважний Посол Польщі в Україні Бартош Ціхоцький та заступник міністра закордонних справ України М. Точицький.

12 лютого за підтримки Французького інституту в Україні пройшов концерт-відкриття Фестивалю кафедри камерного ансамблю Національної музичної академії України ім. П. Чайковського «Ансамблеві співзвуччя: Україна – Франція». Почесним гостем заходу став аташе з питань культури Французького інституту в Україні Фредерік Руссо. Під час концерту пролунали камерно-ансамблеві твори українських та французьких композиторів С. Людкевича, М. Равеля, О. Безбородька, Ф. Пуленка, Г. Ляшенка, А. Онегера, В. Губи, Е. Шоссона, Д. Мійо у виконанні студентів і концертмейстерів Національної музичної академії України та студентів і випускників Паризької вищої національної консерваторії музики і танцю.

13 лютого під керівництвом диригента Міхеїла Менабде (Грузія) оркестр *Kyiv Symphony Orchestra* представив концерт «Ромео та Джульєтта» у бальній залі готелю *Hilton Kyiv*. У програмі звучали музичні твори Б. Лятошинського, П. Чайковського та С. Прокоф'єва, присвячені трагедії В. Шекспіра.

18–19 лютого в онлайн-форматі відбувся п'ятий форум музичної індустрії *Selector PRO* від Британської Ради в Україні та незалежної ініціативи *Music Export Ukraine*. Захід пройшов під гаслом «Нова норма, що постійно змінюється» і сконцентрувався на актуальних проблемах і тенденціях індустрії. До форуму долучилися експерти з Великої Британії, Європи та Центральної Азії.

За кордоном

15 лютого на тлі загрози російського вторгнення Монреальський симфонічний оркестр (Канада) зіграв концерт української класичної музики на знак

солідарності з Україною. Варто зазначити, що виконавчий директор оркестру Тарас Куліш має українське походження.

12 лютого в Тарнуві (Малопольське воєводство, Польща) з ініціативи мера міста Романа Цепелі відбувся концерт на підтримку територіальної цілісності та суверенітету України перед загрозою російського військового вторгнення – «Тарнув для України». На початку заходу з промовами виступили мер міста, Генеральний консул України у Кракові В'ячеслав Войнаровський і Почесний консул України в Тарнуві Бартломеї Бабуська. Присутні мали змогу прослухати твори В. Барвінського, Ф. Шопена, Ф. Шуберта у виконанні музичного колективу «Львівське фортепіанне тріо» і талановитих вихованців Об'єднання музичних шкіл ім. І. Падеревського.

16–20 лютого тривав європейський мінітур українського етногурту «ДахаБраха». Музиканти виступили в Люблянні (Словенія), Празі, Брно (Чехія), Братиславі (Словаччина) та Осло (Норвегія).

Український композитор А. Мокану посів друге місце у V Конкурсі для композиторів імені Маурісіо Кагеля від Інституту фортепіано Людвіга ван Бетховена. Подія проходила 1–4 лютого у Віденському університеті музики й виконавського мистецтва (Австрія). У конкурсі беруть участь фортепіанні композиції, написані для дітей і молоді. Перемогу українцю приніс твір «La piccola fiammiferaia».

На початку лютого музичний лейбл «Toscata Classics» (Велика Британія) презентував перший альбом із оркестрових творів Томаса де Гартмана (1885–1956) – знаного композитора, який народився в Україні та музика якого впала в безвість після його смерті. До створення платівки долучилися флейтист Бюлент Евджіль (Туреччина) та Академічний симфонічний оркестр Львівської національної філармонії ім. М. Скорика під орудою американсько-українського диригента Теодора Кухара. До альбому, зокрема, увійшли композиції майстра на українську тематику: «Колядки» (1940), Симфонія-поема №4 (1955), «Свято в Україні»: сюїта для великого оркестру (1940). Запис творів здійснено у вересні 2021 року.

Театр В Україні

16, 18 та 23 лютого у Львівському академічному театрі ім. Л. Курбаса відбулися прем'єрні покази вистави «Пастка розуму» за твором Е. Горовіца у постановці режисера Ніла Флекмена (США). Це вже третя робота митця в цьому театрі – попередньо були втілені вистави «Раптом минулого літа» за Т. Вільямсом та «Небезпечні зв'язки» за К. Гемптоном.

11–13 лютого у Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. М. Лисенка було представлено прем'єру опери «Попелюшка» французького композитора Жуля Массне. Завдяки співпраці Харківського оперного театру із колегами з Франції, а також за підтримки *Alliance Française de Kharkiv* на чолі з директором асоціації Фабрісом Дісдьє для постановки вдалося отримати копії рукописних партитур відомого композитора, що датуються 1896

роком. Сучасне прочитання вистави здійснила режисерка Ж. Чепела, яка зробила ставку на інтеграцію мультимедійних технологій.

3 жовтня по лютій було заплановано проєкт «Театральні вікна. Work in progress», у рамках якого студенти Харківського національного університету мистецтв ім. І. Котляревського під керівництвом режисерів з Великої Британії, Польщі, Німеччини та Франції мали створити бліц-вистави, які б об'єднали в одну велику постановку. На жаль, через вторгнення росії в Україну проєкт вдалося реалізувати лише частково. 9 листопада було представлено студентську роботу, створену у співпраці з режисеркою із українським корінням Ланою Бібою (Швеція – Велика Британія). А 30 листопада відбулася презентація вистави, втіленої під керівництвом засновника і творчого лідера театру «Крик» Марка Косьцюлека (Польща). «Театральні вікна. Work in progress» – частина ініційованої харківським Театром на Жуках освітньої програми «Театральне вікно до Європи», націленої на охоплення студентів театральних вишів України сучасними театральними практиками, і яка має на меті зближення театральних просторів України та Європи. Цьогорічний проєкт отримав фінансування Міжнародного фонду допомоги 2021 організаціям у галузі культури й освіти, який було створено з ініціативи Федерального міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина та Гете-Інституту.

17 лютого в Україні запустили онлайн-театр *Dramox* – це чеська стрімінгова платформа із записами вистав з усього світу. Наразі тут можна переглянути постановки 16-ти українських театрів (Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра, Київського академічного театру «Актор», Київського академічного театру «Золоті ворота», Центру сучасного мистецтва «ДАХ», «Театру 360 градусів», Львівської національної опери, Одеського академічного українського музично-драматичного театру ім. В. Василька тощо) і 15-ти зарубіжних (з українськими субтитрами). Також у планах є створення субтитрів до українських вистав іноземними мовами для розширення глядацької аудиторії. Постійний доступ до платформи коштує 299 гривень на місяць або 2990 гривень на рік. Половина передплати йде театрам-учасникам. Також можна підтримати конкретний театр безпосередньо за допомогою внесків.

За кордоном

Український режисер А. Жолдак поставив на сцені Національного румунського театру імені Маріна Сореску у місті Крайова виставу за п'єсою Г. Ібсена «Жінка з моря». У постановці використано музику В. Сильвестрова. Перші прем'єрні покази відбулися 5, 6 та 11 лютого при повному аншлазі. А. Жолдак здійснив постановку на запрошення почесного президента Міжнародної асоціації театральних критиків (ІАТС) Джорджа Бану.

Кіно

В Україні

3 лютого у столичному кінотеатрі «Жовтень» відбулося урочисте відкриття XVII Фестивалю «Вечори французького кіно» за участі Надзвичайного і Повноважного Посла Франції в Україні Етьєна де Понсена. Форум традиційно

організовано Французьким інститутом в Україні та реалізовано компанією «Ар-тхаус Трафік». Окрім Києва, фестивальні покази пройшли також у Львові, Харкові, Одесі та Дніпрі. У програмі – найгучніші французькі прем'єри останніх років: «Висока мода» Сільві Оайон, «Коханці» Ніколь Гарсії, «Маленька мама» Селін Сьямми, «Тріумф» Еммануеля Курколя та «Лети зі мною» Крістофа Барратьє.

За кордоном

Голова правління Української кіноакадемії, продюсер і актор П. Ілленко став членом Європейської кіноакадемії. Тож наразі нашу країну в організації представляє 61 кінодіяч.

Україна взяла участь у 72-му Берлінському міжнародному кінофестивалі (10–20 лютого, Німеччина). До конкурсних програм форуму, зокрема, увійшли дві стрічки, сюжети яких звертаються до російсько-української війни: кінокартина Марини Ер Горбач «Клондайк» (Україна – Туреччина) змагалась у секції «Панорама» та отримала одразу дві відзнаки – нагороду екуменічного журі та приз глядацьких симпатій *Panorama Publikumspreis* за друге місце глядацького рейтингу у категорії ігрових фільмів; а в конкурсній програмі *Generation Kplus* відбулася світова прем'єра документальної роботи Т. Томенка «Терикони». Крім того, на кіноринку *Berlinale Co-Production Market* було представлено кінопроект історичної драми про депортацію кримськотатарського народу «Ortalan/Орталан» Н. Алієва, а на *Berlinale Series Market Selects* – серіал «Зломовчання», створений у співпраці української стримінгової платформи *OLL.TV*, кінокомпанії *Star Media*, хорватської компанії *Drugi Plan* та німецького дистрибутора *Beta Film*. Своєю чергою український актор Слава Бабенков став учасником *Berlinale Talents* – ініціативи в межах Берлінале, яка поєднує навчання та нетворкінг (онлайн).

Українські та зняті за участі нашої країни стрічки також звернули на себе увагу на низці інших міжнародних кінофорумів. Зокрема картина данського режисера Сімона Леренга Вільмонта «Будинок зі скалок» (Україна – Данія – Швеція – Фінляндія) стала лауреатом Гетеборзького кінофестивалю (28 січня – 6 лютого, Швеція) та отримала нагороду *The Dragon Award Best Nordic Documentary* як найкращий документальний фільм. Варто зазначити, що це найбільший кінофорум у Скандинавії. 6 лютого в Копенгагені, у Данському інституті кіно, в межах кінофестивалю «Народний жах, таємниці і природа» відбулися покази художніх фільмів «Тіні забутих предків» С. Параджанова та «Вій» К. Єршова і Г. Кропачова. Документальний фільм О. Радинського «Нескінченність за Флоріаном» був представлений у програмі *Cinema Regained* на 51-му Роттердамському міжнародному кінофестивалі (26 січня – 6 лютого, Нідерланди). Анімаційний науково-фантастичний фільм Д. Лісенбарта «Непотрібні речі» було відібрано до офіційної програми Міжнародного кінофестивалю в Лебу – одного з небагатьох у Латинській Америці фестивалів, який є кваліфікаційним на «Оскар» у категорії короткометражних фільмів (11–19 лютого, Чилі). А танцювальний короткометражний фільм «Utopia», зрежисований сумською

хореографкою С. Вечірکو, показали на *50th Dance on Camera* в Нью-Йорку (11–14 лютого, США).

26 та 27 лютого у *Центрі образотворчих мистецтв BOZAR*, найбільшій культурній інституції Бельгії, відбулися покази нового українського кіно, а над будівлею замайорів український прапор у знак солідарності з громадянами та митцями України, які зіштовхнулися з неприйнятним актом агресії росії. Проект *Focus on Ukraine*, який було проведено у межах п'ятого фестивалю *BRIDGES. East of West Film Days*, запропонував глядацькій увазі три стрічки: «Цей дощ ніколи не скінчиться» А. Горлової, «Стоп-Земля» К. Горностай та «Носоріг» О. Сенцова. Режисери представили свої роботи дистанційно. Проект реалізовано кінокомпанією «Артхаус Трафік» та Товариством українців Бельгії за підтримки Посольства України в Королівстві Бельгія.

Візуальні мистецтва В Україні

15 лютого професор Джорджіо Грассо представив у виставковій залі Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України італійсько-українську виставку «Бачення Данте. Сучасні українські митці інтерпретують «Божественну комедію». Упродовж минулого року професор Грассо організував цикл виставок в Італії з нагоди 700-річчя по смерті Данте Аліг'єрі. Київ став першим пунктом розширення цього міжнародного проекту. Експозиція складається з відібраних мистецтвознавцем живописних робіт, скульптур, фотографій та відеоарту італійських і українських авторів. Зокрема представлено графіку О. Петрової. Організаторами події виступили ГО «ВІТАУКР», *Fondazione Arte Contemporanea* й *Associazione culturale Chiacchiere italiane* за підтримки Італійського інституту культури у Києві та Посольства Італії в Україні.

З 10 по 23 лютого в Центральному будинку художника Національної спілки художників України тривала виставка «В'єтнам – Україна», присвячена 30-річчю встановлення дипломатичних зв'язків між двома країнами. До експозиції увійшло 130 робіт українських художників, зокрема картини з. х. України А. Марчука. Представлені на вернісажі твори виконані у різних видах образотворчого мистецтва – це живопис, скульптура, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво. Задум митців – збагнути та розкрити країну через мистецтво. Відкриття виставки відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Соціалістичної Республіки В'єтнам в Україні Нгуєн Хонг Тхач.

18 лютого в Музеї-майстерні І. Кавалерідзе відбулось відкриття виставки переможців *IV Міжнародного художнього фестивалю МАЛЮЙ.UA*, на якій представлено 57 робіт юних художників і скульпторів 5–25 років з восьми країн: США, Канади, Чорногорії, Сербії, Молдови, Азербайджану, Вірменії та України. Конкурс організовує Асоціація з розвитку міжнародних відносин *ADRUM* та промоушн і продакшн компанія *STUDIORAR* під патронатом Міністерства культури та інформаційної політики України задля розвитку культурної дипломатії між Україною та іншими народами, створення і зміцнення зв'язків між поколіннями різних країн.

З 25 листопада до 12 лютого у Центрі сучасної культури в Дніпрі діяла міжнародна виставка «Поезія та перформанс. Східноєвропейська перспектива». Вона поєднала голоси поетів і митців другої половини ХХ століття та сьогодні. Особливістю дніпровської експозиції стало те, що до наявної частини робіт східноєвропейських художників додалися твори українських митців – як класичні, так і сучасні. Виставка торкається тем цензураності мови, її підпорядкування ідеологіям та політикам, крихкості та вразливості перед різними соціокультурними трансформаціями, як у минулому, так і нині. Загалом представлено понад 100 робіт. Експозиція складається з текстів, інтерактивних об'єктів, аудіо та відеозаписів, плівок та інсталяцій, що документують перформанси. У паралельній програмі виставки проведено перформанси, лекції, кінопокази тощо. Куратори події – Сабін Хенсен, Томаш Іланц, Юрі Бірте Андерсон, а український фокус експозиції розкрила кураторська програма К. Русецької та Я. Футимського. Проєкт став результатом співпраці Центру сучасної культури у Дніпрі, ГО «Культура Медіальна», галереї «Артсвіт», Цюрихського університету (Швейцарія), Європейської дослідницької ради, Департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради та програми «Культурна столиця».

За кордоном

22 лютого американський артпроєкт «Justice Murals» у співпраці з художником Аланом Марлінгом та Мистецьким арсеналом організував у Сан-Франциско (США) мистецьку акцію на підтримку миру в Україні. На стіну Палацу образотворчих мистецтв та на стіну хмарочоса, що виходить на автомагістраль Жирард-роуд, було спроектовано твори з колекції Мистецького арсеналу зі збірки І. Диченка, анімовані студією *Pause to Play* у межах проєкту «Жива колекція». Відтворені в русі картина та ескізи К. Малевича, А. Петрицького, М. Бойчука, А. Сумара, С. Нікрітіна, З. Лерман і В. Єрмилова супроводжувались текстом: «Це анімовані твори з колекції Мистецького арсеналу – українського артцентру, створеного на місці колишньої російської фортеці та радянського заводу зброї. Це мирне перетворення є символічним для України, яка відмовилася від ядерної зброї в 1996 році, а зараз стикається з численними військовими загрозами з боку Росії. Ми прагнемо залишатись місцем для мистецтва та творчою мирною країною. Підтримайте Україну!».

5 лютого київська галерея «Voloshyn Gallery» вперше представила у США, в Маямі, групову поп-ап виставку українських митців – «Пам'ять на її обличчі». Учасниками проєкту стали Н. Кадан, Л. Хоменко, Н. Карабінович, О. Сай та М. Сулименко, а куратором виступив Омар Лопес-Чахуд (артдиректор та куратор ярмарку *Untitled.Art*, Маямі). «Пам'ять на її обличчі» – це спроба показати рефлексію митців на історичні події й процеси, взаємодію минулого та теперішнього, погляд на майбутнє. Художники піднімають у своїх роботах теми національної ідентифікації, руйнування і відродження. Вернісаж мав тривати до кінця лютого, однак, щоб підтримати нашу країну, художників та українське мистецтво у час війни, організатори вирішили продовжити її ще на місяць як мирний протест художників проти війни в Україні. А 1–25 квітня було

організовано другу ітерацію виставки «Пам'ять на її обличчі. Частина 2», до якої долучилися В. Ралко та Є. Самборський.

Українська ілюстраторка А. Сарвіра створила серію робіт про своє повсякдення перед загрозою війни з росією для журналу Музею сучасного мистецтва (*MoMA*, Нью-Йорк, США). Ілюстрована розповідь просякнута тривогою і болем.

З 22 січня по 28 лютого у Гамбурзі, в Храмі Святого Петра (Німеччина), експонувалася виставка витинанок львівської мисткині Д. Альошкіної, яка не просто відродила старовинне українське ремесло витинанки, але й перетворила його в сучасне мистецтво. Представлено роботи з авторської серії за мотивами творчості М. Леонтовича та серії «Голодомор». Виставка стала можливою завдяки співпраці Генерального консульства України в Гамбурзі й *Ukrainian Days in Hamburg* та за підтримки Храму Святого Петра.

10 лютого в артгалереї «Caravel» на Мадейрі відкрилася персональна виставка київського митця І. Редкіна «Рай №7/ Paradise #7». Роботи до неї художник створив перебуваючи в Португалії на запрошення самої галереї. Із вторгненням росії власники закладу висловили підтримку нашій країні. Вже на початку березня вони організували благодійний аукціон, кошти з якого перераховують ЮНІСЕФ на допомогу дітям та родинам в Україні, а 26 березня відкрили арт-студію для молодих українських художників.

Музеї. Охорона культурної спадщини В Україні

Цього місяця Національний музей Голодомору-геноциду відвідала низка закордонних делегацій. Зокрема саме тут 7 лютого розпочала свій візит до України делегація Міністерства закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина на чолі із федеральною міністеркою закордонних справ Анналеною Бербок та у супроводі міністра закордонних справ України Д. Кулеби. 17 лютого музей відвідала британська делегація на чолі із Державним секретарем у закордонних справах і справах Співдружності націй та розвитку Сполученого королівства Великої Британії і Північної Ірландії Елізабет Трасс у супроводі Надзвичайного і Повноважного Посла Великої Британії в Україні Мелінди Сіммонс і Д. Кулеби. А 15 лютого візит до музею у супроводі Д. Кулеби здійснила італійська делегація, яку очолив міністр закордонних справ Італії Луїджі Ді Майо. Згодом, 23 лютого, гостем закладу став також директор Італійського інституту культури в Україні Едоардо Крізафуллі, який висловив захоплення щодо експозиції й роботи музею і наголосив на важливості налагодження співпраці. 10 лютого у закладі побувала делегація Литовської Республіки на чолі з прем'єр-міністеркою Інґрідою Шимоніте. А 18 лютого – делегація на чолі з віце-маршалком Сейму Польщі Ришардом Терлецьким. Високоповажні гості поклали декоративні композиції з колосків пшениці до скульптури «Гірка пам'ять дитинства» та оглянули оновлену експозицію Зали пам'яті, де дізналися історію геноциду українців, вчиненого комуністичним тоталітарним режимом, та ознайомилися з діяльністю музею.

Національний музей Голодомору-геноциду долучився до проєкту Інституту попередження геноциду та масових звірств Бінгемтонського університету (США). Проєкт передбачає вивчення досвіду діяльності установ, які працюють із «складною історією». У рамках його реалізації заплановано серію тренінгів для покращення роботи організацій, а також гранти, спрямовані на підтримку уже діючих та нових програм установ.

Від початку війни українські музейники отримують листи підтримки від своїх закордонних колег. Свою солідарність із українським народом, зокрема, засвідчили: голова Ради співпраці директорів Шведських національних музеїв Енн Фоллін (лист підтримали директори 13-ти інституцій, серед яких – Національний музей Швеції, Музей північних країн, Скансен, Музей сучасного мистецтва та ін.); директор Інституту археології та етнології Польської академії наук, професор Маріан Рембковський; директор Королівського замку у Варшаві, професор Войцех Фальковський (Польща); представники Національного музею історії Молдови, Національного археологічного агентства Молдови, археологічної гільдії Республіки Молдова тощо.

За кордоном

16 лютого в Національному музеї «Палац Великих князів Литовських» у Вільнюсі відкрито виставку «Містика барокової скульптури: Йоанн Георг Пінзель та інші майстри Львова XVIII ст.» з колекції Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького. Подію присвячено святкуванню 700-річчя столиці Литовської Республіки. До експозиції увійшло двадцять творів найкращих майстрів львівської школи скульптури XVIII ст., серед яких – Йоанн Георг Пінзель, Францишек Олендзький, Антоній Осінський, Томас Гуттер, Ян Оброцький та інші. Зокрема представлено шість робіт різця майстра Пінзеля, який вважається засновником львівської школи скульптури, – «Іван Хреститель», «Богоматір», «Св. Фелікс з дитям», «Св. Флоріан», «Св. Яким» та «Розп'яття». Оглянути шедеври пізнього бароко можна до 22 травня. Партнерами події виступили Посольство Литовської Республіки в Україні та Посольство України в Литовській Республіці.

Креативні індустрії

За кордоном

Українські бренди *Bevza C.* Бевзи та *J'atette* дизайнерки Ю. Ярмолюк представили свої нові колекції на Тижні моди у Нью-Йорку (США).

Одразу три іноземні виконавці випустили кліпи, зняті у Києві. Це британські гурти *Florence + The Machine* (на композицію «King», зйомками займалася київська студія *Radioactive Film*) і *Foals* (на пісню «2am», над відео працювала українська команда, зокрема режисерка Т. Муїньо, оператор М. Кузьменко та хореограф А. Харченко), а також іспанська виконавиця *Rosalía* (сингл «Saoko», виробництвом займалася київська команда *Family Production*). Крім того, *Family Production* працювала над новою рекламою парфумів від німецького бренду *Hugo Boss*, яку також зняли у Києві. У рекламному ролику знялися актори Джейкоб Елорді та Лора Геррієр, режисером виступив Марко Престіні.

Література В Україні

14 лютого у Будинку письменників України відбулася презентація арт-альбому «Reading Nizami Ganjavi», який було видано міжнародною організацією тюркської культури «ТЮРКСОЙ» та присвячено 880-річчю видатного азербайджанського поета та мислителя Нізамі Гянджеві. Англomовне видання презентує картини і мініатюри, створені художниками тюркського світу під впливом творів великого поета і мислителя. Гостями заходу стали генеральний секретар ТЮРКСОЙ Дюсен Касеїнов і представник Азербайджану в цій організації Ельчин Гафарли, Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджану в Україні Ельміра Ахундова, третій секретар Посольства Азербайджану Тарана Садигова та інші. Під час презентації було вручено почесні відзнаки від ТЮРКСОЙ: голові Національної спілки письменників України М. Сидоржевському – нагороду за сприяння у розвитку українсько-тюркської співпраці у сфері літератури; українському поетові, перекладачеві тюркських літератур П. Мовчану – медаль Імадеддіна Насімі; послу Азербайджану Ельмірі Ахундовій і представнику в Україні Бакинського міжнародного центру мультикультуралізму, куратору українсько-тюркських проєктів М. Гончарук – медалі Нізамі Гянджеві. Організаторами заходу виступили міжнародна організація тюркської культури «ТЮРКСОЙ» (штаб-квартира в Анкарі, Туреччина), Національна спілка письменників України, Бакинський міжнародний центр мультикультуралізму та Посольство Азербайджану в Україні.

Генеральне консульство Республіки Польща у Луцьку подарувало Волинському університету імені Лесі Українки 50 книг сучасної польської художньої літератури. Видання поповнили фонди полоністичної майстерні на факультеті філології та журналістики. Авторами творів є Щепан Твардох, Віт Шойтак, Якуб Жульчик, Якуб Малецький тощо.

У січні було підбито підсумки III Всеукраїнського конкурсу оповідань «Open World–2021», заснованого меценатом Аддісоном Гоффманом (США) та Сумською мистецькою студією «Орфей». На конкурс надійшло майже 400 творів від авторів зі США, Канади, Великої Британії, Німеччини, Італії, Фінляндії, Польщі, Туреччини, ПАР та України. Серед закордонних українців відзначено Олену Демір (II місце, Туреччина).

За кордоном

Координаторка Міжнародного фестивалю «Книжковий Арсенал» та кураторка його дитячої програми Ю. Козловець увійшла до складу журі *Bologna Ragazzi Award* – міжнародної премії Болонського книжкового ярмарку для найкраще ілюстрованих і найбільш інноваційних книжок для дітей та підлітків (Італія).

У співпраці Конгресу українців Естонії, Спілки естонських письменників і таллінського Центру української культури та за сприяння Посольства Естонії в Україні 4 лютого у Таллінні відбулася презентація графічного роману «Діра» С. Захарова. Переклад тексту естонською мовою здійснив Марек Літневський.

Книга розповідає про події на окупованій росією частині Донецької області. На заході були присутні Надзвичайний і Повноважний Посол України в Естонії М. Беца, секретар посольства Л. Третяк, голова естонської парламентської комісії із закордонних справ Марко Міхкельсон. Видання планують безкоштовно поширювати через бібліотеки, книгарні, інші заклади.

Бібліотеки В Україні

23 лютого Американський дім у Києві презентував безкоштовну віртуальну бібліотеку англomовної літератури – *America House Kyiv OverDrive Library*. Вона доступна для всіх мешканців України віком від 14 років. Платформа пропонує широкий вибір електронних видань та аудіокниг англійською мовою на будь-який смак: художня література та видання про культуру, історію, науку, підприємництво тощо.

Цього місяця Бібліотека імені Джона Маккейна у Дніпрі отримала нове книжкове поповнення зі США. До закладу надійшло майже 3 тисячі примірників з колекції професора Володимира Пилишенка, зібраних делегацією з представників мерії Дніпра влітку 2021-го року під час візиту до Америки. Серед відібраних видань є спогади ветеранів визвольних змагань, праці всесвітньо відомих істориків і лідерів суспільної думки минулого, художня література діаспорних класиків і українські переклади всесвітньо відомих авторів, мистецькі альбоми та енциклопедичні видання.

Релігія За кордоном

24 лютого Вселенський патріарх Варфоломій (Константинопольський патріархат) зателефонував Предстоятелю Православної церкви України митрополиту Епіфанію. Вселенський патріарх засудив вторгнення росії до України, висловив глибокий жаль у зв'язку з кричущим порушенням будь-якого поняття міжнародної легітимності й засвідчив підтримку українському народу та сім'ям невинних жертв. Цього ж дня Румунський патріарх Данило виступив із закликом до негайного припинення воєнних дій в Україні, назвавши їх «війною, розпочатою Росією проти суверенної та незалежної держави». Голова Конференції єпископату Польщі висловив свою солідарність з українським народом та закликав до молитви й готовності допомагати українцям. Зі словами підтримки до України також звернувся Католикос-патріарх всієї Грузії Ілля II.

10 лютого в Українському домі у Вашингтоні було організовано круглий стіл, присвячений релігійній свободі в Україні. Тема зустрічі – «Релігійні переслідування на окупованих територіях Донбасу та Криму». Захід пройшов у рамках візиту делегації з України для участі в Українській молитовній вечері. Він зібрав представників найбільших правозахисних організацій США у сфері релігії та свободи слова, таких як *International Religious Freedom, ADF international, Baptist World Alliance*. За підсумками круглого столу вирішено розробити програму захисту релігійної свободи на окупованих територіях.

Просвітництво В Україні

У співпраці Посольства Франції в Україні, Французького інституту в Україні та медіа «Читомо» у жовтні – лютому було реалізовано спецпроект «Французький акцент». У рамках ініціативи було створено 13 якісних лонгвідів про літературу, кіно, ілюстрації, бібліотечну систему, книговидання та багато інших складових елементів французької культури. Ознайомитися з матеріалами можна на сайті «Читомо».

За підтримки Програми ЄС «Дім Європи» на Волині було реалізовано проєкт «Інтерактивна культура», спрямований на формування культурних цінностей у молоді. У межах ініціативи з вересня 2021 р. по лютий 2022 р. було проведено онлайн-школу та культурно-мистецькі квести для молоді, тренінги з гейміфікації для менеджерів культури, міжнародну конференцію «Гейміфікація як тренд сучасної освіти та культури в епоху діджиталізації». Організаторами проєкту виступили ВОГО «Перспективи Волині» та Департамент культури Луцької міської ради у партнерстві з компанією *Good Books* (Польща).

За кордоном

До Міжнародного дня жінок та дівчат у науці 7–11 лютого у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі проходила українська художньо-просвітницька виставка «Наука – це вона». Експозиція виставки у нетривіальній формі розповідає про життя та наукові здобутки 12 видатних українських жінок-вчених зі сфер фізики, математики, біології тощо. Проєкт є частиною кампанії ООН Жінки «Покоління рівності».

Матеріал підготувала

Г. М. Іванченко
завідувачка сектору ДЗК відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 1,15. Б/т. Зам. 54. Безплатно

НБУ імені Ярослава Мудрого, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12